

DÖNGÜSEL EKONOMİ

DÖNGÜSEL EKONOMİ NEDİR?

İçinde bulunduğumuz yüzyılın getirdiği teknolojik gelişmeler ve dolayısıyla hızlanan ve değişen yaşam şekilleri yeni ihtiyaçları beraberinde getirmiş, tüketim hızında artış ve tüketim alışkanlıklarında değişime yol açmış; böylelikle de çevre kirliliği, atık problemleri, doğal kaynakların azalması ve yok olması, türlerin yok olma riski gibi birçok problemin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bu süreç doğrultusunda gelişen farkındalık ve kaygılar ise 'Döngüsel Ekonomi' kavramını gündeme getirmiştir.

Ürün ve endüstriyel süreçlerin kaynak ve materyalleri sürekli olarak akışta ve kullanımda kalacak şekilde uygun olarak tasarlanması ile atıkların en aza indirildiği; çıkması kaçınılmaz olan atıkların ve kalıntıların ise geri dönüştürülür veya geri kazanılır olduğu döngüsel ekonomi sistemi günümüz üretim süreçlerinde her geçen gün daha da fazla önem kazanmaktadır.

Yazımızdakiler:

**DÖNGÜSEL EKONOMİ
NEDİR?**

**DOĞRUSAL
EKONOMİDEN
DÖNGÜSEL
EKONOMİYE GEÇİŞ**

**AB DÖNGÜSEL
EKONOMİ PLANI**

DOĞRUSAL EKONOMİDEN DÖNGÜSEL EKONOMİYE GEÇİŞ

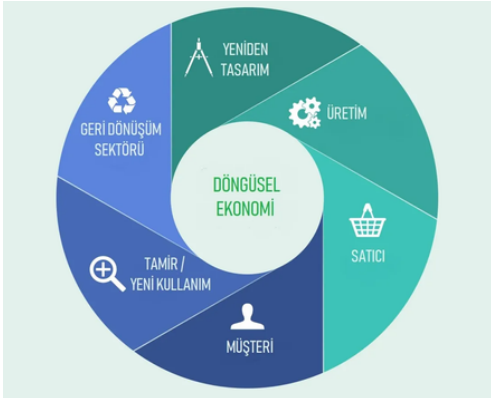
Döngüsel ekonomi, malzeme ve enerji, atık kayıpları, enerji sızıntıları ve emisyon döngülerini sıkı tutarak kendini yenileyebilen bir sistem olarak tanımlanabilir.

Döngüsel bir ekonomi dünyasında, ürünler, malzemeler ve bileşenler kullanım ömrü sona erdiğinde, atık çöp sahalarını azaltmak için yeni malzeme üretim süreçlerinde hammadde olarak kullanılacaklar ve doğrusal ekonomi modeli olan "al-yap-at" ile zıt kapalı döngü olarak adlandırılacaktır.

'Al-yap-at' temelinde doğrusal ekonomi modeline dayanan mevcut ekonomik yaklaşımımızdan farklı olarak döngüsel ekonomi modeli; artan yaşam standartlarına sahip ve hızla büyüyen bir nüfusa hizmet etmek için kaynakların kullanımı sonucu tüketimin hızla artmasından dolayı önceliklendirilen, kullandığımız kaynakları optimize etmeye ve bunları mümkün olduğunca uzun süre döngülerde tutmaya çalışan bir yenileyici sistemdir.

Döngüsel İş Modelleri

Döngüsel iş modelleri, tekstil endüstrileri tarafından yapılan kirliliği ve olumsuz ayak izlerini azaltmada önemli etkileri olan çözümler olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle, şirketler iş modellerini kıyafet kiralama, yeniden kullanım veya geri dönüşüm için tasarım ürünleri (dairesele moda), müşterileri daha az ama daha yüksek kalite (yavaş moda) satın almaya ikna edebilecek daha iyi kalite için tasarım gibi modellere doğru finansal olarak uygulanabilir yollar geliştirebilirler.

Tekstil endüstrileri doğrusal iş stratejilerini aşağıdaki gibi üç yaklaşıma dayalı olarak döngüsel stratejiye dönüştürebilir:

- Malzeme akışlarına ilişkin döngüsel stratejiler, atıkların kaynak olarak yeniden kullanımı ve değer üretimi
- Sahipsizliğe odaklanan hizmet stratejileri
- Kaynakların verimli kullanımı

AB DÖNGÜSEL EKONOMİ PLANI

AB Tekstil Stratejisi ile sürdürülebilir ve döngüsel bir şekilde tekstil sektörünün yeniden dönüştürülmesi hedeflenmekte, Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında sunulan yeni tekstil stratejisinin sektörel rekabetçiliği yeniliği artırması beklenmektedir. Bu politika çerçevesi ile tekstil ürünlerinin sürdürülebilirliğe uyacak şekilde eko-tasarım önlemlerinin alınması, hazır giyim ve tekstil ürünleri üretiminde zararlı kimyasalların kullanımının kaldırılması ve tüketicilerin sürdürülebilir giyim ürünlerine yönelerek yeniden kullanım ve tadilat hizmetlerine yönelmesi amaçlanmaktadır. Tüm bu politika değişiklikleriyle birlikte tekstil sektörü üretim sürecinden ürün yaşam döngüsünü tamamlayıncaya kadar sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulacaktır.

AB tekstil stratejisine göre alınabilecek önlemler;

- ❖ Döngüsel ekonomi stratejilerine olanak tanıyan ürün tasarımı ve üretimi (artan kaynak verimliliği, dayanıklılık, işlevsellik, modülerlik, yükseltilebilirlik, kolay sökme ve onarım; geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir malzemelerin kullanımı)
- ❖ Döngüsel ekonomi stratejilerini mümkün kılan süreç teknolojilerinin geliştirilmesi ve konuşlandırılması
- ❖ Yeniden kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir yeni malzemelerin (biyolojik temelli/biyo tabanlı malzemeler dahil) geliştirilmesi ve sürdürülebilir üretimi
- ❖ Döngüsel ekonomi stratejilerini kolaylaştırmak için malzemeler ve ürünlerdeki yüksek önem arz eden maddelerin ikame edilmesi veya önemli ölçüde azaltılması
- ❖ İşlenmemiş malzemelerin ikincil hammaddeler ve yan ürünlerle ikame edilmesi
- ❖ Ömrünü tamamlamış veya artık ürünlerin, taşınabilir varlıkların ve bunların atılacak bileşenlerinin yeniden kullanımı, onarımı, yenilenmesi, başka bir amaca uygun hale getirilmesi ve yeniden üretilmesi
- ❖ Tasarım ömrü sona ermiş veya eski taşınmaz varlıkların yenilenmesi ve başka bir amaca uygun hale getirilmesi
- ❖ Yeniden kullanma ve geri dönüşümü desteklemek için tekstil atığının ayrıca toplanmasının sağlanması
- ❖ Tekstil ayırma, yeniden kullanma ve geri dönüşümü için inovasyon, endüstriyel aplikasyon ve düzenleyici önlemler alınması
- ❖ Sürdürülebilir ve döngüsel tekstiller için iş ve düzenleyici çerçevenin geliştirilmesi